

PATNUBAY SA MISA

11 Oktubre 2015

Ika-28 Linggo sa Karaniwang Panahon

Taong B

LINGGO NG MGA TAONG KATUTUBO

PAGHAHANGAD SA TUNAY NA KAYAMANAN

Di masama ang mga kayamanang materiyal sa ganang sarili. Ito ay biyaya pa nga kung mailap dito ang ating kalooban at ginagamit natin ito sa bukas-palad na pagtulong sa mga nangangailangan. Sa gayon, tayo'y mayaman sa mga bagay na espirituwal at ang ating pagbibigay ay nakapagpapalaya sa atin at nakapagpapataas sa mga nakikinabang.

Ngunit ang kayamanang materiyal ay isang sumpa kapag nakasisira ito sa mga napatatangay rito. Maiiwan tayong kapus na kapos sa yamang espirituwal.

Ipinaaalala sa atin ng Eukaristiyang ito ang mga pagpapahalangang espirituwal. Bigyan nawa tayo ng biyayang gamitin ang ating mga yamang materiyal alinsunod sa plano ng Diyos.

Ngayong Linggo ng mga Taong Katutubo, inaasahan din tayong alalahanin at ipagdasal ang mga taong katutubo sa Pilipinas. Pinaaalalahanan tayong kilalanin at igalang ang kanilang karapatan at mahal in sila bilang mga kapatid natin kay Kristo.

PASIMULA

Pambungad

(Ipahahayag lamang kung walang awiting nakahanda.)

Kapag iyong tinandaan lahat ng aming pagsuway, kami kaya ay tatagal? Kaya't ika'y mapagbigay at maawaing Maykapal.

Pagbati

P –Pinaggpala ang Diyos, ang dakilang yaman ng ating buhay. Ang Kanyang karunungan at biyaya ay sumainyong lahat.

B –At sumaiyo rin!

Pagsisisi

P –Sa paghahanda para sa pagtanggap kay Hesus sa Eukaristiya, na banal nating yaman, pagnilayan natin ang ating pagiging di karapat-dapat. *(Manahimik saglit.)*

P –Panginoong Hesus, ikaw ang Nagkatawang-taong Karu-

nungan ng Ama. Panginoon, kaawaan mo kami!

B –Panginoon, kaawaan mo kami!

P –Panginoong Hesus, ginaganyak mo kaming umiwas sa yamang materiyal. Kristo, kaawaan mo kami!

B –Kristo, kaawaan mo kami!

P –Panginoong Hesus, nangako ka ng buhay na walang hanggan sa magwaksi sa lahat alang-alang sa Ebanghelyo. Panginoon, kaawaan mo kami!

B –Panginoon, kaawaan mo kami!

P –Kaawaan tayo ng makapangyarihang Diyos, patawarin tayo sa ating mga kasalanan, at patnubayan tayo sa buhay na walang hanggan.

B –Amen!

Papuri

B –Papuri sa Diyos sa kaitaasan at sa lupa'y kapayapaan sa mga taong kinalulugdan niya. Pinupuri ka namin, dinarangal ka namin, sinasamba ka namin,

ipinagbubunyi ka namin, pinasalamatan ka namin dahil sa dakila mong angking kapurihan. Panginoong Diyos, Hari ng langit, Diyos Amang makapangyarihan sa lahat.

Panginoong Hesukristo, Bugtong na Anak, Panginoong Diyos, Kordero ng Diyos, Anak ng Ama. Ikaw na nag-aalis ng mga kasalanan ng sanlibutan, maawa ka sa amin. Ikaw na nag-aalis ng mga kasalanan ng sanlibutan, tanggapin mo ang aming kahilingan. Ikaw na naluluklok sa kanan ng Ama, maawa ka sa amin. Sapagkat ikaw lamang ang banal, ikaw lamang ang Panginoon, ikaw lamang, O Hesukristo, ang Kataas-taasan, kasama ng Espiritu Santo sa kadakilaan ng Diyos Ama. Amen!

Panalangin Pambungad

P –Ama naming makapangyarihan, ang iyo nawang kagandahang-loob ay manguna at sumubaybay sa aming pamumuhay

ngayon at araw-araw upang kami'y itaguyod sa paninindigang gumawa ng kabutihan sa pamamagitan ni Hesukristo kasama ng Espiritu Santo magpasawalang hanggan.

B – Amen!

PAGPAPAHAYAG NG SALITA NG DIYOS

Unang Pagbasa Kar 7:7-11

Sa simula ng kanyang paghahari, hiniling ni Solomon sa Diyos ang kaloob na karunungan. Sa sipi nating maririnig sinasabi niya kung bakit ito ang kanyang hiniling.

L – Pagpapahayag mula sa Aklat ng Karunungan

Sapagkat napag-unawa kong ako'y tao lamang, ako'y nanalangin at binigyan naman ako ng kaalaman. Tumawag ako sa Diyos at binigyan ako ng Karunungan.

Higit na mahalaga sa akin ang Karunungan kaysa trono at setro, at mas matimbang kaysa alinmang kayamanan. Hindi ko maipagpapalit maging sa pinakamahal na alahas. Ang ginto ay tulad lamang sa buhangin kung ihahambing sa Karunungan. Ang pilak nama'y nagmimistulang putik kapag inihambing sa kanya. Para sa akin, siya'y higit pa sa kalusugan o kagandahan. Mas gusto ko siya kaysa alinmang ilaw sapagkat ang luningning niya'y walang pagkupas.

Nang kamtan ko ang Karunungan, dumating sa akin ang lahat ng pagpapala; siya ang nagkaloob sa akin ng kayamanang walang kapantay.

Ang Salita ng Diyos!

B – Salamat sa Diyos!

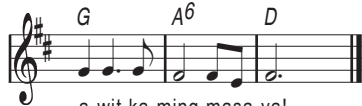
Salmong Tugunan Awit 89

B – Pag-ibig mo'y ipadama; aawit kaming masaya!

R. M. Velez

Pag-i-ibig mo'y i-pa-da-ma; a-

a-wit ka-ming masa-ya!

* Yamang itong buhay nami'y maikli lang na panahon, itanim sa isip namin upang kami ay dumu-

nong. Hanggang kailan pa ba, Poon, titiisin yaring lagay nitong iyong mga lingkod, sa gitna ng kahirapan? **B.**

* Kung umaga'y ipadama yaong wagas mong pag-ibig, at sa buong buhay nami'y may galak ang aming awit. Yaong naging hirap nami'y tumbasan mo ng ginhawa, singhaba rin ng panahon ang ipalit na ligaya. **B.**

* Ipakita sa lingkod mo ang dakila mong gawain, sa kasunod naming lahi ay gayon mo rin ituring. Panginoon naming Diyos, kami sana'y pagpalain, magtagumpay sana kami sa anumang aming gawin. **B.**

Ikalawang Pagbasa Heb 4:12-13

Narito ang isang magandang pagtatampok sa kapangyarihan at talas ng salita ng Diyos. Ito ang Salitang hahatol sa atin ngunit siya ring magpapasigla sa atin para mabuhay bilang mga anak ng Diyos.

L – Pagpapahayag mula sa Sulat sa mga Hebreo

Ang salita ng Diyos ay buhay at mabisa, higit na matalas kaysa alin mang tabak na magkabila'y talim. Ito'y tumatagos maging sa pinaghihiwalayan ng kaluluwa at espiritu, ng mga kasukasuan at ng utak sa buto, at nakatataho ng mga iniisip at binabalak ng tao. Walang makapagtatago sa Diyos; ang lahat ay hayag at lantad sa kanyang paningnan, at sa kanya tayo magsusulit.

Ang Salita ng Diyos!

B – Salamat sa Diyos!

Aleluya Mt 5:3

B – Aleluya! Aleluya!

Mapalad ang mga dukha na tanging Diyos na lumikha ang pag-asa at adhika.

Aleluya! Aleluya!

Mabuting Balita Mc 10:17-30

Sa sipi ng Ebanghelyo ngayon, binibigyang-diin ni Hesus ang kahalagahan ng pag-iwas sa ano mang uri ng pagkaalipin. Binibigyang-diin din dito ang kabaitan ng Diyos sa mga higit na nagpapahalaga sa Kanya.

P – Ang Mabuting Balita ng Panginoon ayon kay San Marcos

B – Papuri sa iyo, Panginoon!

Noong panahong iyon, habang paalis na si Hesus ay may isang lalaking patakabong lumapit, lumuhod

sa harapan niya at nagtanong, “Mabuting Guro, ano po ang dapat kong gawin upang magkamit ng buhay na walang hanggan?” Sumagot si Hesus, “Bakit mo ako tinatawag na mabuti? Walang mabuti kundi ang Diyos. Alam mo ang mga utos: ‘Huwag kang papatay; huwag kang mangangalunya; huwag kang magnanakaw; huwag kang magsisinungaling sa iyong pagsaksi; huwag kang magdaraya; igalang mo ang iyong ama’t ina.’”

“Guro,” sabi ng lalaki, “ang lahat po ng iya’y tinutupad ko na mula pa sa aking pagkabata.” Magiliw siyang tiningnan ni Hesus, at sinabi sa kanya, “Isang bagay pa ang kulang sa iyo. Humayo ka, ipagbili mo ang iyong ari-arian at ipamigay sa mga dukha ang pinagbilhan, at magkakaroon ka ng kayamanan sa langit. Pagkatapos, bumalik ka at sumunod sa akin.” Namanglaw ang lalaki nang marinig ito, at malungkot na umalis, sapagkat siya’y napakayaman.

Tiningnan ni Hesus ang mga nasa paligid niya at sinabi sa kanyang mga alagad, “Napakahirap mapabilang ang mayayaman sa mga pinaghaharian ng Diyos.” Nagtaka ang mga alagad sa pananalitang ito. Muling sinabi ni Hesus, “Mga anak, talagang napakahirap mapabilang sa mga pinaghaharian ng Diyos! Madali pang makaraan ang kamelyo sa butas ng karayom kaysa pasakop sa paghahari ng Diyos ang isang mayaman.” Lalong nagtaka ang mga alagad, kaya’t sila’y nagtanungan, “Kung gayo’y sino ang maliligtas?”

Tinitigan sila ni Hesus at sinabi sa kanila, “Hindi ito magagawa ng tao, ngunit hindi ito mahirap sa Diyos. Magagawa ng Diyos ang lahat ng bagay.” At nagsalita si Pedro, “Tingnan po ninyo, iniwan namin ang lahat at kami’y sumunod sa inyo.” Sinabi ni Hesus, “Tandaan ninyo ito: ang sinumang mag-iwan ng bahay, o mga kapatid, ina, ama, mga anak, mga lupa, dahil sa akin at sa Mabuting Balita, ay tatanggap ng makasandaang ibayo sa buhay na ito – mga bahay, mga kapatid, mga ina, mga anak, at mga lupa – ngunit may kalakip na pag-uusig. At sa kabilang buhay ay magkakaroon ng buhay na walang hanggan.”

Ang Mabuting Balita ng Panginoon!

B – Pinupuri ka namin, Panginoong Hesukristo!

Homiliya

Sumasampalataya

B–Sumasampalataya ako sa Diyos Amang makapangyarihan sa lahat, na may gawa ng langit at lupa.

Sumasampalataya ako kay Hesukristo, iisang Anak ng Diyos, Panginoon nating lahat. Nagkawatang-tao siya lalang ng Espiritu Santo, ipinanganak ni Santa Mariang Birhen. Pinagpakasakit ni Poncio Pilato, ipinako sa krus, namatay, inilibing. Nanaog sa kinaroroonan ng mga yumao. Nang may ikatlong araw nabuhay na mag-uli. Umakyat sa langit. Naluluklok sa kanan ng Diyos Amang makapangyarihan sa lahat. Doon magmumulang paririto at huhukom sa nangabubuhay at nangamatay na tao.

Sumasampalataya naman ako sa Diyos Espiritu Santo, sa banal na Simbahang Katolika, sa kasamahan ng mga banal, sa kapatawaran ng mga kasalanan, sa pagkabuhay na muli ng nangamatay na tao at sa buhay na walang hanggan. Amen!

Panalangin ng Bayan

P–Sa paghahangad natin ng pagbuti ng ating kundisyong pangkabuhayan, huwag nating kalimutang may mga higit na pagpapahalaga sa buhay na di dapat makaligtaan. Manalangin tayo:

P–**Bukal ng lahat ng karunungan, dinggin mo kami!**

* Para sa lahat ng namumuno sa Simbahan: Nawa patubayan nila ang mga mananampalataya nang buong karunungan at malasakit sa kanilang kabutihang espirituwal. Manalangin tayo! **B.**

* Para sa mga mayaman at makapangyarihan: Nawa huwag silang mabulag ng kanilang yamang tinatamasa hanggang sa makalimot sila sa mga lalong dakilang pagpapahalaga. Manalangin tayo! **B.**

* Para sa kabataan at lahat ng naghahanap sa kahulugan ng buhay: Nawa matagpuan nila ito sa katauhan ni Hesus at sa pamumuhay alinsunod sa kanyang Ebanghelyo. Manalangin tayo! **B.**

* Para sa mga taong katutubo dito sa atin: Matamo nawa nila

ang paggalang sa kanilang mga karapatang legal at pakikipagkaisa ng lahat ng Pilipino. Manalangin tayo! **B.**

* Para sa mga nagsantabi sa Diyos sa kanilang buhay: Nawa makaahon sila sa mga sagabal at panunukso ng mga di totoong ideolohiya upang kanilang matuklasan na ang katotohanang magpapalaya sa kanila ay nasa Diyos. Manalangin tayo! **B.**

* Tahimik nating ipanalangin ang ating mga pansariling kahalilingan. (*Tumigil saglit.*)

Manalangin tayo! **B.**

P–Panginoong Diyos, pagkalooban Mo kami ng pagmimithi sa mga pagpapahalagang walang hanggan, habang di naman nakalilimot sa pang-araw-araw na pangangailangan namin at ng aming kapwa. Isinasamo namin ito sa pamamagitan ni Kristong aming Panginoon.

B–Amen!

PAGDIRIWANG NG HULING HAPUNAN

P–Manalangin kayo . . .

B–**Tanggapin nawa ng Panginoon itong paghahain sa iyong mga kamay sa kapurihan niya at karangalan, sa ating kapakinabangan at sa buong Sambayanan niyang banal.**

Panalangin ukol sa mga Alay

P–Ama naming Lumikha, tanggapin mo ang aming mga panalangin na sumasaliw sa aming paghahain upang sa ginaganap naming pagdiriwang kami'y makatawid sa kaluwalhatian sa pamamagitan ni Hesukristo kasama ng Espiritu Santo magpasawalang hanggan.

B–Amen!

Prepasyo IV

P–Ama naming makapangyarihan, tunay ngang marapat na ikaw ay aming pasalamat na pamamagitan ni Hesukristo na aming Panginoon.

Siya ay naging kapwa naming maaasahan upang may mungang umako sa pananagutan dahil hangad mong magbago ang kinamihansang pagkakanya-kanya ng

sangkatauhan. Bunga ng pagtitiis, siya ay nanaig at ang kamatayan ay kanyang nalupig kaya't siya ang aming Daan para aming masapit ang iyong tapat at maaasahang pag-ibig.

Kaya kaisa ng mga anghel na nagsisiawit ng papuri sa iyo nang walang humpay sa kalangitan, kami'y nagbubunyi sa iyong kadakilaan:

B–**Santo, santo, santo Panginoong Diyos ng mga hukbo. Napupuno ang langit at lupa ng kadakilaan mo. Osana sa kaitaasan!**

Pinagpala ang naparirito sa ngalan ng Panginoon. Osana sa kaitaasan!

Pagbubunyi

B–**Aming ipinahahayag na namatay ang 'yong Anak, nabuhay bilang Mesiya at magbabalik sa wakas para mahayag sa lahat.**

PAKIKINABANG

B–Ama namin . . .

P–Hinihiling namin . . .

B–**Sapagkat iyo ang kaharian at ang kapangyarihan at ang kapurihan magpakailanman! Amen!**

Paanyaya sa Kapayapaan

Paghahati-hati sa Tinapay

B–**Kordero ng Diyos na nag-aalis ng mga kasalanan ng sanlibutan, maawa ka sa amin. (2x)**

Kordero ng Diyos na nag-aalis ng mga kasalanan ng sanlibutan, ipagkaloob mo sa amin ang kapayapaan.

Paanyaya sa Pakikinabang

P–Ito ang Kordero ng Diyos na nag-aalis ng mga kasalanan ng sanlibutan. Mapalad ang mga inaanyayahan sa kanyang piging.

B–**Panginoon, hindi ako karapat-dapat na magpatuloy sa iyo ngunit sa isang salita mo lamang ay gagaling na ako.**

Antipona ng Pakikinabang

(*Ipahahayag lamang kung walang awiting nakahanda.*)

Kahit mga mayayaman ay nagugutom din naman, ngunit pinakinabang ng Panginoon ang tanang sa kanya'y naglalapitan.

Panalangin Pagkapakinabang

P –Ama naming mapagmahal, ngayong kami’y iyong pinapakinabang sa Katawa’t Dugong banal iniluluhog namin sa dakila mong kabutihan sa tanan na kami’y gawin mong kasalo sa iyong buhay sa pamamagitan ni Hesukristo kasama ng Espiritu Santo magpasawalang hanggan.

B –Amen!

PAGWAWAKAS

P –Sumainyo ang Panginoon.

B –At sumaiyo rin!

P –Magsiyuko kayo at ipanalangin ang pagpapala ng Diyos. (*Manahimik saglit.*) Pagkalooban nawa kayo ng Diyos ng kapayapaan sa buong buhay ninyo.

B –Amen!

P –Iligtas nawa Niya kayo sa lahat ng alalahanin at tibayan ang inyong kalooban sa Kanyang pagmamahal.

B –Amen!

P –Puspusin Niya nawa kayo ng Kanyang mga kaloob na pananalig, pag-asa, at pagmamahal upang anumang gawin ninyo sa buhay na ito ay mag-

dulot sa inyo ng kaligayahan magpakailanman.

B –Amen!

P –At pagpalain kayo ng makapangyarihang Diyos: Ama, Anak, at Espiritu Santo.

B –Amen!

P –Humayo kayo sa kapayapaan upang mahalina at paglingkuran ang Panginoon.

B –Salamat sa Diyos!

Pakikipaglayong Ikinalalaya’t Ikinayayaman Natin

Gayon na lamang ang kalungkutang mababakas sa mukha ng binata habang siya’y unti-unting lumalayo kay Hesus. (*Sangguniin Mc 10:22.*) Tama ang kanyang tanong: “Ano po ang dapat kong gawin upang magkamit ng buhay na walang hanggan?” (*Mc 10:17*), na siyang tanong na pinakamahalaga sa buhay. Ngunit hindi niya matanggap ang tamang sagot: “Humayo ka, ipagbili ang iyong mga ari-arian at ipamigay sa mga dukha ang pinagbilhan . . . bumalik ka at sumunod sa akin” (*Mc 10:21*).

Taglay ng sagot ni Hesus ang hamong gawin ang higit pa sa ipinag-uutos at manalig bilang isang disipulo, nang walang ano mang dalang yamang materyal, puspos ng pag-ibig sa Diyos at sa kapwa, at buo ang loob sa pag-sunod kay Hesus hanggang sa wakas ng ating paglalakbay sa lupa, ano man ang mangyari.

Ang mayamang binata ay hindi handa para sa gayon. Ang kanyang kalooban ay nasa kanyang yaman. **Higit na matimbang sa kanya ang mapanlinlang na katiyakan ng ari-ariang pandaigdig kaysa lubos na pakikipaglayo at pagiging bukas-palad.** Buhat noo’y naglaho na siya sa karamihan ng mga hindi nanghahawak sa mga pagpapahalagang espirituwal bilang kanilang tanging kayamanan sa buhay. Hindi niya naunawaang ang tunay na pangmatagalang yaman ay nasa pagiging kasama ni Hesus at mapabilang sa Kaharian.

Malamang na tinanggap ng ibang higit na marunong ang gayong mapaghamong

paanyaya ni Hesus. Para sa kanilang tulad ni **Solomon**, higit na mahalaga ang karunungan kaysa setro, trono, at mamahaling hiyas. (*Sangguniin Kar 7:7-9.*) Tinanggap ng mga alagad ang paanyayang talikdan nila ang lahat at sumunod kay Hesus. (*Sangguniin Mc 10:28.*)

Tinanggap ni **Francisco ng Assisi** ang gayong hamon. Mayaman at bata pa, tinalikdan niya ang lahat ng kanyang mga ari-arian sa lupa at niyakap niya ang karukhaan ni Kristong “bagama’t siya’y Diyos, hindi nagpilit na manatiling kapantay ng Diyos, bagkus hinubad niya ang lahat ng katangian ng pagka-Diyos, nagkatawan-tao at namuhay na isang alipin” (*Fil 2:6-7*). At mula noon, nakalaspas na si Francisco ng lubos na kaligayahan at kalayaan.

Tulad niya, **sa 20 siglo ng Kristiyanismo, libu-libong isinilang na mayaman at makapangyarihan ang pumili sa karukhaan ng krus at sa yaman ng radikal na pagiging disipulo.** Sa gayon, sila’y naging “mga taong malaya,” puspos ng katahimikang panloob at kagalakang di maaagaw ninuman. Sila’y naging “mga taong para sa kapwa” na tulad ng kanilang Puno. **Ang kanilang mga kamay na walang hawak ay malayang naitataas sa panalangin at paglilingkod sa milyun-milyong mga kapatid na nangangailangan.**

Ang mundo ngayong hilo sa mga ambisyong materyal at mga kahibangan ay kailangang paalalahanan ng mapagpalayang kayamanan ng mga kamay na walang ano mang yamang hawak, kundi puspos ng pagmamahal. **Dapat nating makitang ang tunay na kayamanan ay “nasa kalooban” ng bawat tao at dapat makita ang ganitong katotohanan sa akin at sa inyo.**

WORD & LIFE PUBLICATIONS

Don Bosco Compound, A. Arnaiz Ave. cor. Chino Roces Ave., Makati, Metro Manila

Postal Address: P.O. Box 1820, MCPO, 1258 Makati, Metro Manila, Philippines

Tel. Nos. 894-5401; 894-5402; 892-2169 • Telefax: 894-5241 • Website: www.wordandlife.org

• E-mail: marketing@wordandlife.org, wordandlifepublications@gmail.com • FB: Word & Life Publications

• Editorial Team: Fr. S. Putzu, C. Valmonte, Sr. F. Santos, SMI, G. Ramos, R. Molomog, D. Daguio,

V. David • Illustrations: A. Sarmiento, B. Cleofe • Circulation: F. Edjan